

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 22-04-2020 r.

Adam Bodnar

VII.7033.21.2020.MM

**Pan
Dariusz Piontkowski
Minister Edukacji Narodowej**

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. *o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2* (Dz. U. poz. 695; dalej jako: ustawa), pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na wątpliwości dotyczące niektórych przepisów tej ustawy regulujących sprawy szkolnictwa wyższego i systemu oświaty. Uprzejmie informuję, że poniższe uwagi zostały również podniesione w opinii Rzecznika Praw Obywatelskich złożonej na ręce Marszałka Senatu RP w toku prac legislacyjnych nad wskazaną ustawą¹.

Zgodnie z art. 49 wskazanej ustawy, w przypadku czasowego ograniczenia lub czasowego zawieszenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty na obszarze kraju lub jego części, dopuszcza się na mocy rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania możliwość wyłączenia stosowania niektórych przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o systemie informacji oświatowej* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1942) w odniesieniu do wszystkich lub niektórych jednostek systemu oświaty.

W mojej ocenie takie rozwiązanie, umożliwiające wyłączenie stosowania niektórych przepisów ustawowych w drodze rozporządzenia, pozostaje w jaskrawej sprzeczności z konstytucyjną zasadą hierarchicznej budowy systemu źródeł prawa.

¹ Zob. <https://www.rpo.gov.pl/pl/content/koronawirus-tarcza-antykryzysowa-2-0-uwagi-rpo-dla-senatu>

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu. Szczegółowość przedmiotowa upoważnienia do wydania rozporządzenia, o której mowa w tym przepisie, wynika z zakazu stanowienia upoważnień blankietowych, czyli takich, które pozostawiają zbyt szeroki margines swobody regulacyjnej rozporządzeniodawcy i które tworzą ryzyko, że treść rozporządzenia nie będzie zachowywała niezbędnego związku z celem i tematyką ustawy. Wymóg ten ma przeciwdziałać przekształceniu rozporządzenia w akt samoistny. Upoważnienie ustawowe musi więc zawierać wytyczne dotyczące treści aktu wykonawczego. Rozporządzenia ze swojej istoty mają charakter podrzędny względem ustawy i powinny być zgodne z jej treścią. **Nie jest dopuszczalne zmienianie w drodze rozporządzenia przepisów zamieszczonych w aktach znajdujących się wyżej w hierarchii źródeł prawa, w szczególności przepisów ustawowych.**

Mając powyższe na względzie, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627) uprzejmie proszę o rozważenie podjęcia inicjatywy legislacyjnej we wskazanym wyżej zakresie. Proszę o poinformowanie mnie o podjętych w tej sprawie działaniach.

Z wyrazami szacunku

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/